

felvette. Saját családi tartományát: Savoyát és a nizzai grófságot III. Napoleonnak, ki Ausztria ellen vele szövetségelt, átengedte. 1866-ban Ausztria ellen Poroszországgal szövetségelt, hogy Velencét megkapja. Custozánál és Lissánál megveretett ugyan, de Ausztria a poroszok győzelme után átengedte Velencét Napoleonnak, a ki aztán Olaszországnak adta. 1842. apr. 12-én nőül vette Rajner osztrák főherceg második leányát Adelheidet, ki 1835. jan. 20-án meghalt. Ezen házasságából egy leánya született: Clotild főhercegnő, ki 1859-iki január óta Jerome Napoleon neje. — Meghalt a király! „Éljen a király!” Midőn Olaszország királyá behunytá szemét, fia Umberto trónörökös proklamáltatott Olaszország királyává. Első műve volt a miniszterium megerősítése, így tehát az alkotmányos hatalom tényezője nem szenedvetett csorbát. II-ik Victor nem él, de él szelleme, él fia, ki nemes szívéről e tekintetben méltó fia. 1866 ápr. 22-én lépett házasságra a most 33 éves férfi Savoyai Margittal, unokahúgával. Adja az ég, hogy minden tekintetben méltó örökös legyen Umberto király!

A „Petőfi-társaság” vasárnap délelőtt tartotta a m. tud. akadémia disztermében II-ik évi nagygyűlést, melyen nagyszámú és válogatott közönség gyűjt össze. A társulat egy évi működése által megmutatta, hogy fennállása nemcsak célirányos, de szükséges is, mert a fiatal írók egyesítése által fényes eredményeket mutatnak fel hazánk hanyatlásnak indult szépirodalmának felvirágoztatására. A gyűlést Jókai Mór nyitotta meg. Igen szép beszédet tartott, felemlítette azon kegyetes buzgalmat, melylyel hozzájárult a Petőfi-társaság által megkezdett és végrehajtott Petőfi kereséshez. Sajnálatos — ugymond — azon eljárás, mely a nemzet fájdalomra egy furfangos család törökveséinek áldozatul esett. Tekintetét majd a jövő felé irányozta, megemlékezik a jövő év sanyarúságairól, veszélyeiről s azon harcról, a minnek annyi kitűnő elmék áldozatul. A költségek nem szabad pihentetni lantját, valamint a Petőfié sem pihent, sőt e lantról lehangzó „dal végezte be a harcot s ez a harc végezte be dalát”. Szana Tamás titkári jelentése következett ezután. Várady Antal „Krisztus Rómában” és Zichy Géza gr. „Hazajáró lélek” című költeményei tetszésben részesültek. K. Papp Miklósnak „A Petőfi poljájka” című rajza, melyet Balázs Sándor olvasott fel, végér derült hangulatban tartotta a közönséget. A szerző zajosan megtapsolatott. Bartók Lajos „Szemere Miklóshoz” írt költői epistoláját olvasta fel. Vértési Arnold „Idegen földön” című elbeszélése igen sikerült volt, csak ne lett volna oly gyenge hanggal előadva, milyen Vértési bir. Legjobbban tetszett az utolsó szám, Endrődy Sándor „A gyermek” című érzelmes költeménye, melyet Paulay Ede szavalt igen remekül. Kettős élvezetben részesültünk. A gyűlést Éjszaki Károly alelnök zárta be, miután a társaság tagjai a „Hungária” disztermébe gyűltek társas ebédre, mely 5 óra utánig tartott.

A farsang már beköszöntött. Az első ágyut már hallottuk, a háború megkezdődött. A nőipar-egylet táncvigalma igen jól sikerült az egylet helyiségében a nagykereszt-utcában, hol az ivadban még ilyen „bátyu-bált” szándékoznak rendezni. Mintegy 150 forintot hozott a kedélyes táncvigalom az egylet javára. Sok szép és kitűnő hölgyeket

TARCA.

Szerencsés lövés.

Történeti beszély.
(Braunfels E.)
(Vége.)

Ebben a pillanatban lépett be a szobaleány, jelentve, hogy Surville ur tiszteletét akarja tenni. Margit arcán az öröm láthatólag tükröződött vissza, mit azonban atyja nem vett észre.
— Kár, hogy félbeszakítottunk, — mondá Margit tetetve — de nem utasíthatom el, annyira lekötöztet. Ne haragudj hát kedves atyám, ha bebocsátom.

A feleletet be sem várva intett a szobaleánynak s néhány perc múlva Rudolf a szobába lépett illedelmesen meghajta magát.

A bemutatás után, mely hamar végbe ment, egy asztal mellé ültek, miközben Margit intés és egy odalopott szó által Rudolfot némileg figyelmeztette, hogy a dolog nem áll épen rozsl. Eleinte a társalgás a közönséges napi eseményekről folyt, de már itt is bizonyítékát adta Surville létszékének. Majd a politikára áttérve, élénkebb lett a beszéd s itt már oly meglepő ismereteket árult el az ifjú és oly határozott ítéleteket mondott, hogy az öreg gróf gyakran bámulva tekintett rá, nézeteit helyeselve.

Azonban a társalgás minden élénksége mellett is valami nyughatalanság és elfoglaltság volt Rudolton észrevehető, mi az öreg gróf figyelmét sem kerülte ki. Nem ritkán az ifjú merően tekintett Margit szemébe, mintha keresne abban valamit, mi az öreg gróf előtt ez idő szerint még talány vala. Margit nyughatalansága fokról fokra nőtt; némelykor félrefordulva hosszasan sohajtott

látunk: Lendvaynét, Bulyovszkynét, Cseh Irént, Pesti Gizellát stb. A bálbizottságok körében nagy élénkség uralkodik, mindenik érdekessé iparkodik tenni, melynek sikere a közönség jókedvétől függ. A váci utcában a „Nemzeti pallón” s a bálbizottságok hagyományos táborán Carneval zászlója már ott leng. Igen, a bölcseszeké az, kik lilla és fehér színű lobogót tűztek oda, jelentvén e hó 12-én tartandó báljukat. A király, királyné és a trónörökös ő felségei a bál jótékony céljának előmozdítására 100 forinttal járultak. Az írók és művészek társaságának febr. 5-én tartandó báljukra a lady patronesse tisztelt Tisza Kalmánné volt szives elfogadnia. Lesz tánc és szép leány elég, csak győzze s ne merüljön ki zsebünk.

Pestmegyeiék tegnap nagy napja volt. Megtörtént a pestmegyei választás, mely fényesen vitta ki tusáját. Szabad polgárokhöz illően viselték a pártok magukat, mert igaz elvek és nem személyek állottak egymással szemben. Pestmegyei azon férfút emelte alispáni székébe, ki politikai pályáját Pestmegyénel kezdte meg a forradalom előtt s azon iskolából került ki, honnan a Földváry Gáborok, Nyáry Pálók stb. Pestmegyében s annak törvényhatóságában van függetlenségi érzet és életérő s az nem fog kihálni onnan, egy Pestmegyéből, mely a haladás lobogóját annyiszor vitte s melynek terméből Kossuth, Széchenyi, Dessewffy, Nyáry s még annyi jelesek lelesültek. Sok szerencsét kívánunk Pestmegye ujonnan választott tisztviselőihez.

A nemzeti zenede Huber Károly és Szuk Lipót érdemes tanáruk 25 éves jubileumát, valamint Barabás Antal Pál 37 éves pénztárnoki működésének ünnepét kegyeletteljesen ülték meg a tanárok és nagyszámú barátai. Tanítványaik sok praeciosoval és izléssel adtak elő darabokat. Bortay Ede igazgató emeledett beszédet tartott, s átadta az emlékeket: két ezüst babérkoszorút s egy ezüst serleget (ezt Barabásnak, melyeket a jubiliánusok meghatva vettek át.

H. Dözsá Géza.

Háziipar mozgalom.

A Székely háziipar érdekében a „Nemere” hasábjain felhívtuk volt az érdeklődő közönséget. Binder Lajos gépész mérnök urnak mutatványos előadására minél többen megjelenni. Örömmel üdvözöljük a magas kormányzat intézkedéseit, a midőn a székely polgárok vagyonosodásának előmozdítására ily szakképzett fiatal erőt adott a háziipar egyesületnek rendelkezésére.

Binder ur a legnagyobb kitartással s örömmel magyarázta el a naponként összegyűlt közönségnek a kiállított szövetek, kendők előállítását, sőt mi több egy pár hölgyet és férfit rövid idő alatt annyira kiképzett, hogy azok egész könnyűséggel készítek azon iparcikket, a melyek Csehország északi, valamint Szászország Oederan és Frankenberg környékén több mint 10,000 lakosnak adnak keresetet. Az említett kendők s csipkék készítése a lehető egyszerű, annyira, hogy azok 10, 8 éves gyermekek által előállíthatók. A nevezett helyeken majd minden fiu s leány gyermeknek kötelessége naponként legalább egy kendőcskét vagy egy pár csipkét előállítani s azon 15 krajcárnyi munkabér, melyet a szülő gyermeke részére meg-

s atyja kérdő tekintetét igyekezett kikerülni. Ezen talányos magaviselet a gróftól végre boszantani kezdte s türelméből kifogyva ezen szavakkal: „De az istenért, hát mi történik itt tulajdonképen?” — haragosan felugrott.

Margit nem birt többé magával, csaknem alétlan rogyott atyja keblére s zokogva tördel: — Bocsánat kedves atyám, hogy nem volt bátorságunk kívánságainkat azonnal megvallani neked. De most minden tartózkodás nélkül kimondom: itt ezen férfi nyílt tekintetével és nemes lelkevel az, kinek egész életemet szentelni akarom, és most atyai áldásodat kérjük.

Ez oly váratlanul érinté az öreg gróftól, hogy nem talált rögtön feleletet. Előbb kibontakozott leánya karjai közül s aztán — miközben homloka elsötétedett — kiáltá:

— Szent isten! miféle megrohanás ez? Hát olyan kevés bizalmat van atyádnál, hogy nem mered szivedet nyugodt lélekkel kitérni?

— Bocsánat gróf ur! — vevé föl a szót Rudolf — itt oly akadályok forogtak fenn, a melyeknek leggyőztesére a helyes utat eltalálni épen nem volt könnyű. Azonban most már mindent tud és leánya boldogsága van a kockán.

— Igen atyám! — kiáltá Margit — Sohasem fogok a durva gróf neje lenni s bizonyára te sem akarhatod, hogy leányod oly férfinőz legyen köve, ki a fényt, mely a Rabrasse grófok nevét körül sugározza, örökre elhomályosítsa. Add hát áldásodat szívünk frigyére és légy meggyőződve, hogy nem fogod soha megbánni.

Ezzel Rudolf kezét megfogva, könyörögve tekintett atyjára. A gróf felindulását még nem győzte volt egészen le, de midőn Rudolf nyílt, lelkes szemébe nézett, azon meggyőződés jött, hogy a férfi, ki előtte áll, képes lesz leánya boldogságát megállapítani.

— Valóban — kiáltá — egészen a régi jó szokás ellenére van. De hiszen a régi Rabrasse-ök

takarit, alapját képezi azon capitalisnak, mellyel a már felnőtt nő vagy férfi az életbe lép s megkezdheti gazdálkodását. Gondolja meg a t. c. közönség azt, hogy országszerte nagy feltűnést okozott a szorgalmi deficit azon híre, hogy 4—5 év óta 130 —180 millió forinttal többlet adtuk ki osztrák s külföldi, többnyire öltözői cikkekért, mint a menyit gabonánkért bevettünk s igen sajnós volna most, midőn kicsinye s nagyjának munkához kelene látni, elmaradottságunk s szegénységünk okait nem ön magunkban, hanem Ausztriában, vagy a kereskedelmi szerződésnek pontjaiban keresni. Át kell lépniük a tettek mezejére! mozgásba kell hoznunk az országban minden munkás kezét, dolgozzon kicsinye, nagyja, nők, gyermekek s vének kivált télen át, hogy mindinkább kielégíthessék a belfogyasztás igényeit s így mindinkább megtakaríthatassák a külföldi cikkekért adott összeget, a mely körülmény a haladás mezején a legszükségesebb lépés, nem pedig a szükségesnek erőszakos korlátozása.

A Székely háziipar egyesület választmánya elhatározá egy szövetségi tanműhely berendezését, mely intézmény lesz hivatva, első sorban értelmes s gyakorlati munkás, vagy munkásnő kiképzésére; a tanműhely először 4 szövöszékkel fog birni, vagy is csak később a szükséghez mérten lesz megnagyobitva; a következő szövetek lesznek előállítva u. m. durva pokroc szőnyeg, asztalterítő, angolvaszon, közönséges ágyruha és asztalterítő. Hogy más helyen mennyire érdeklődnek ezen mozgalom iránt, tanúsítja a n-szebeni országos tőbolyda igazgató-ságának egy átirata, melyben mintákat kész a külföldre szövetekből megrendelés végett, mit fájdalom, ez idő szerint még nem teljesíthetünk.

Midőn ez ügy iránt érdeklődő közönségnek ezt tudomására hozom, egyszersmind megjegyzem azt is, miszerint Binder ur, ki már a szükséges gépek és szövöszékek után ment Szászországba, e hó végén a gépekkel együtt meg fog érkezni és azután a munkát azonnal megkezdni.

Mesze kiható eredménye leend a népre nézve az egyesület ezen üdvös intézkedéseknek, de valódi haszon csak akkor háromlik rá, ha az arra hivatott nagy sokaság felfogja saját jövőjét és a szerint cselekszik, mint az erre hivatott jóakarutalag nekik tanácsolják.

Értesse meg minden lelkes, tanító, biró stb. értelmes egyén a kevésbé értelmessel ezen üdvös intézkedést, mert csak akkor érdemlik meg a „nép jóakarói” elnevezését.

Egy munkás.

Vidéki élet.

Bereck, 1877. dec. 10.

A kézdi-vásárhelyi oltár-egyletnek mult hó 18-án megnyílt s 22-én bezárt szép kis tárlatáról sietek becses lapjait tisztelt olvasóit értesíteni. Alig egy rövid év! s már is a jó földbe, a buzgó honfiak s lányok szívébe vetett kis mustármag terelvényes fává nőtte ki magát, melynek ágai alatt 27 szegény, templom élvezi a jótékonyosság üdvös kifolyásait. Jelen sorok célja egy rövid évi működés corollariumáról, a szépen sikerült tárlatról megemlékezni.

Ugyanis: alapszabályaink 22. §-a értelmében egyik feladata lévén az egyletnek: egy évenként rendezendő tárlat, nem minden aggodalom nélkül folyt a tanácskozás többször arról, hogy vajlon az egylet első évében rendeztessék-e ily tárlat? hogy

sem tartották meg e szabályt épen oly szigoruan. Legyen hát. Az ég adja áldását reátok!

Margit ajkairól egy örömkialtás hangzott el, Rudolf pedig tulboldogan ragadta meg az öreg gróf kezét, ki őt keblére vonva megcsókolta.

Az öröm, mely a Margit szobájába tért, hármoknál nagyon különböző módon nyilvánult. Mig az öreg gróf nagyon élénken beszélt s különös előszeretettel tekintett saját és leánya életére vissza, addig Rudolf és Margit nem találtak szót örömkifejezésére, pedig minden kívánságuk beteljesedett.

Csaknem egy egész óra telt el így, midőn az öreg gróf tekintete az órára esett, mely Margit asztalán állott.

— Ezer villám! már 11 óra, — kiáltá a gróf — mely időben ő felsége kihallgatásokat szokott adni. Siessünk hát, mert utaltat mint jegyeseket akarlak ő felségének bemutatni s egyszersmind kegyelmes belegyezését kérni a házassághoz.

Mi szolgálhatott volna az ifjúnak nagyobb örömkre, mint ez? Egy félóra múlva már jelenté a szolgálattelvő tiszt a királynak, hogy az öreg Rabrasse gróf vejevel és leányával bebocsátatását kéri. A király meg mindig rossz hangulatban volt. A kormányügyektől egészen távol tartotta magát s kevésbé fontos kihallgatásokat vissza is utasított. De az öreg Rabrasse gróftól nem utasíthatta vissza s így készen nyilatkozott elfogadására.

Midőn az öreg gróf leányával és Rudolfal belépett, a király igyekezett a lehetőleg nyájás arcot mutatni; de amint Surville név hallotta, arca egészen elsötétedett.

— Surville Rudolf! Surville Rudolf! — kiáltá és gyorsan íróasztalához fordulva egy lap papírt vont elő.

— Ön azon Surville, — folytatá aztán a király, alig fékezhetve haragját — ön az, a ki ezt írta? . . .